

1. Uvodna razmatranja

1.1. Predmet istraživanja

Predmet ovog naučnog istraživanja odnosi se na istraživanje finansijskih fondova (penzioni fondovi i investicioni fondovi), kao fondova koji imaju značajnu poziciju u finansijskim sistemima visokorazvijenih zemalja, jer se danas smatraju najpogodnijom formom za mobilizaciju usitnjene, disperzivne štednje i njenu efikasnu alokaciju u profitabilne plasmane na tržištu kapitala.

Snažan rast kapitala investicionih i privatnih penzijskih fondova u novijem periodu u pojedinim visoko razvijenim zemljama doveo je ove institucije u sam vrh institucionalnog investiranja na finansijskom tržištu. Kada je u pitanju investiranje u akcije korporacija, investicioni fondovi su vodeći institucionalni investitori na ovom tržištu i u pogledu vrednosti svojih holdinga zaostaju samo za sektorom domaćinstava kao tradicionalno najvećeg holdera korporativnih akcija. Radi se o moćnim finansijskim institucijama čija će respektivna finansijska snaga dolaziti do izražaja i u narednom periodu, posebno u zemljama kod kojih se uočavaju početni koraci u pogledu prestrukturiranja privrede i transformacije finansijskog sistema, tj tranziciji. Stoga je ovaj rad struktuiran iz šest delova.

Prvi deo rada odnosi se na uvodna razmatranja koja obuhvataju predmet, metod i cilj ovog naučno-istraživačkog rada kako bi se bliže pojasnila problematika istraživanja.

Drugi deo rada predstavlja finansijske institucije. Finansijske institucije u savremenim uslovima predstavljaju preduslov postojanja i razvoja finansijskog tržišta. Poseban značaj imaju banke i investicioni fondovi koji omogućavaju stabilnost, rast i razvoj finansijskog tržišta omogućavajući investitorima i korisnicima kapitala da na najpovoljniji način i uz prihvatljiv nivo rizika plasiraju svoj kapital, odnosno dođu do njega, ali i snize ili povećaju izloženost riziku shodno svojoj sklonosti ka njemu.

Treći deo rada odnosi se na penzione fondove kao vrstu finansijskih institucija specijalizovanih za penziono osiguranje. Oni funkcionišu tako što zaposleni uplaćuju tokom svog radnog veka određeni doprinos iz ličnog dohotka u fond, koji ulaže prikupljena sredstva u obveznice države i privrede, hipoteke, akcije. Na osnovu prava stečenog ovim uplatama, svako zaposleno lice kada pređe određenu starosnu granicu, doživotno ili ograničeni broj, redovno ili u nepravilnim razmacima, prima određenu sumu, odnosno penziju.

Investicioni fondovi obuhvataju se u petom delu rada i predstavljaju fondove koji omogućavaju investitorima, kako malim tako i velikim, koji imaju višak sredstava da ih plasiraju na tržište kapitala, bez visoko stručnog znanja o investiranju i truda oko analiziranja investicionih alternativa. Naravno, to ne isključuje rizik investiranja, ali ga u svakom slučaju umanjuje sama priroda diversifikacije ulaganja fonda.

I poslednji deo rada predstavlja zaključna razmatranja u kojem se ističu zaključci do kojih se došlo prilikom istraživanja ove problematike.